

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, și de avocatul Valentin Guțu, în numele inculpatului

***Crupin Serghei XXXXXX**, născut la
XX XXXXX XXXX în XXXXXX, XXXXXX, XXXXXXXX, ,
locuitor al XXXXXX, XXXXXXXX, XXX,
cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>07.06.2016 – 12.07.2017,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>18.08.2017 – 17.10.2017,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>08.08.2018 – 07.11.2018.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 12 iulie 2017, Crupin Serghei a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, începând din 12.07.2017.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Burduja I. prejudiciul moral în mărime de 50.000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 14 decembrie 2015, aproximativ ora 18.00, inculpatul Crupin S., conducând automobilul „Rover”, n.î. XXXXXX, pe traseul R-2 Bender-Chișinău în direcția mun. Chișinău, prin s. Todirești, r-nul Anenii Noi, având inclusă lumina farurilor la faza scurtă, iluminarea căreia nu corespundea cerințelor tehnice, fiind dereglate, manifestând sine-încredere sporită, fără a ține permanent seama de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, condițiile rutiere - circulând pe traseul umed, pe timp de noapte, unde vizibilitatea este redusă, locul conducerii - în localitate, în raza acțiunii indicatorului de avertizare

1.20 „Trecerea pentru pietoni” din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, în timpul conducerii nu a redus viteza până la limita care i-ar garanta siguranța traficului la momentul respectiv, fiind orbit de mijlocul de transport, care se deplasa din sens opus, nu a acționat conform prevederilor art. 34 din Regulamentul circulației rutiere, ca urmare a tamponat pietonul Burduja I., care în acel moment traversa traseul de la stânga spre dreapta, relativ deplasării automobilului dat.

În rezultatul tamponării, lui Burduja I. i-au fost cauzate leziuni corporale, care în ansamblu prezintă pericol pentru viață și, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 002/D din 11.01.2016, se califică ca vătămare gravă.

Consecințele accidentului rutier și urmările survenite au legătură cauzală cu nerespectarea de către Crupin S. a prevederilor Regulamentului circulației rutiere și anume, pct. 10 subpct. 1) lit. b), pct. 34, pct. 45, pct.122 subpct. 3) lit. b).

Instanța a reținut că vinovăția inculpatului a fost dovedită prin probele administrate și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății.

Totodată, fiind stabilit că inculpatul a comis o infracțiune din imprudență, însă nu a reparat prejudiciul cauzat părții vătămate, indicând că nu se consideră vinovat de comiterea accidentului, deși a achitat careva sume părții vătămate și a declarat că intenționează să achite în totalitate prejudiciul cauzat, precum și ținând cont de consecințele accidentului rutier comis, instanța a concluzionat că corectarea inculpatului este posibilă doar prin izolare de societate, cu aplicarea unei pedepse în limita dispozițiilor articolului incriminat.

Instanța a indicat că acțiunea părții vătămate privind încasarea prejudiciului material în mărime de 19.000 lei urmează a fi respinsă or, au fost prezentate probe care confirmă doar cuantumul prejudiciului material în sumă de 4161,36 lei pentru tratament, iar inculpatul i-a achitat suma de 7000 lei.

În același timp, prin acțiunile ilicite ale inculpatului, părții vătămate i-au fost cauzate vătămări grave, dureri și suferințe atât fizice, cât și psihice, care continuă până în prezent, deoarece partea vătămată nu dispune de mijloace financiare pentru a fi operat, urmând a fi admisă integral cererea privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin accidentul rutier, suma de 50.000 lei fiind una echitabilă în raport cu suferințele cauzate părții vătămate.

3. Procurorul în Procuratura raionului Anenii Noi, Serghei Podrez, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, cu încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 2416,12 lei.

Apelantul a invocat că pedeapsa aplicată inculpatului este prea blândă și neproportională în raport cu pericolul social al acțiunilor comise și impactul negativ asupra părții vătămate.

La individualizarea pedepsei, instanța de fond a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, fiind pronunțată o sentință prea blândă. Or, *suspendarea condiționată a*

executării pedepsei de către instanța de judecată, nu este argumentată suficient în circumstanțele în care, în cadrul unui proces penal echitabil, vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni prin care persoanei i-au fost cauzate leziuni corporale grave, periculoase pentru viață, a fost demonstrată prin probe pertinente și concludente.

Totodată, contrar prevederilor art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, la pronunțarea sentinței, instanța de fond nu s-a expus asupra cheltuielilor judiciare în sumă de 2416,12 lei, și anume pentru examinarea medicală primară pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei în valoare de 51,06 lei, examinarea medico-legală a documentelor medicale pentru aprecierea gradului vătămarilor corporale - 57 lei, expertiza auto-tehnică - 1100 lei.

3.1. A declarat apel și avocatul Andrei Chiriac, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul să fie achitat, pe motiv că în acțiunile lui lipsesc elementele infracțiunii, iar acțiunea civilă să fie respinsă.

Apelantul a indicat că instanța de fond nu a dat o apreciere corespunzătoare probelor administrate, ce a dus la emiterea unei sentințe ilegale și neîntemeiate.

3.2. Inculpatul, la fel, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința sa să fie aplicate prevederile Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, iar acțiunea civilă să fie respinsă.

Apelantul a invocat că la emiterea sentinței, instanța a indicat că lipsesc circumstanțe atenuante, fiind omis că el nu are antecedente penale, a fost participant al conflictului armat din 1992, fiind decorat cu ordinul „Ștefan cel Mare”, este pensionar al MAI și se caracterizează pozitiv, pedeapsa cu închisoare nefiind proporțională acțiunilor incriminate.

Mai mult, instanța de fond a invocat că nu a fost reparat prejudiciul material cauzat prin infracțiune, fiind ignorat faptul că acțiunea civilă a fost înaintată după finisarea cercetării judecătorești, iar partea vătămată nu a argumentat cuantumul sumei solicitate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, apelul procurorului a fost respins ca nefondat, iar apelurile avocatului și inculpatului au fost admise, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și încasării prejudiciului moral și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Crupin Serghei i-a fost aplicată pedeapsa, în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea i-a fost suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Burduja I. prejudiciul moral în mărime de 30.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit starea de fapt și de drept, aceasta fiind în corespundere cu probele administrate, încadrând just acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Astfel, inculpatul a pledat nevinovat în instanța de fond, însă și-a recunoscut vina în instanța de apel, vinovăția fiind confirmată integral prin probele administrate, cercetate în instanța de fond și verificate în instanța de apel.

Totodată, pedeapsa închisorii cu executare, aplicată de instanța de fond, este inechitabilă și neproportională faptelor săvârșite.

Prin urmare, la stabilirea pedepsei, urmează să se țină cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75-79, 90 Cod penal, de principiului legalității, egalității, umanismului, proporționalității, principiul individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă dar din imprudență, anterior nu a fost condamnat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, se caracterizează pozitiv, este în etate, veteran al Ministerului Afacerilor Interne, fiind decorat cu ordinul „Ștefan cel Mare”, a reparat parțial prejudiciul cauzat părții vătămate, că nu au fost stabilite circumstanțe agravante, cele atenuante fiind recunoașterea vinei, căința sinceră, repararea parțială a prejudiciului cauzat.

Afirmațiile acuzării că inculpatului urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră pe motiv că nu a recunoscut vinovăția sunt irelevante, nerecunoașterea vinei fiind apreciată ca o metodă de apărare și un drept de a nu se autoincrimina, garantat de art. 66 Cod de procedură penală și art. 6 CEDO or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărit pentru depunerea declarațiilor false sau refuzul de a face declarații și nu pot fi calificate ca circumstanță agravantă la stabilirea pedepsei.

Nu au fost stabilite careva circumstanțe agravante, dimpotrivă, inculpatul a recunoscut vina în instanța de apel, s-a căit sincer de cele comise, este la prima sa abatere de la legea penală, infracțiunea a fost comisă din imprudență, a reparat parțial prejudiciul cauzat părții vătămate, se caracterizează pozitiv, este decorat cu ordinul „Ștefan cel Mare”, este veteran al Ministerului Afacerilor Interne, este în etate, circumstanțe care condiționează aplicarea prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal în privința acestuia.

Potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoarea de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, ținând seama de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de examinare a cauzei, față de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, cum ar fi: conduita bună a infractorului, străduința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii, comportarea sinceră pe parcursul procesului.

Circumstanțele cauzei și personalitatea inculpatului, atestă că scopul legii penale poate fi atins și fără izolarea lui de societate.

Or, instanța de judecată are atribuția de a aprecia dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia, iar la formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de

lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se corecta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat concluzia ei.

Prin urmare, cererea acuzării de aplicare a unei pedepse mai aspre inculpatului este neîntemeiată, din circumstanțele constatate rezultând că acestuia urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, nonprivativă de libertate.

Și alegația apărării privind excluderea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport este nefondată.

Potrivit art. 65 alin. (1) Cod penal, privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate constă în interzicerea de a ocupa o funcție sau de a exercita o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul la săvârșirea infracțiunii.

Dispoziția art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal prevede pedeapsa cu închisoare de la 3 la 7 ani cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani, aplicarea pedepsei complementare fiind obligatorie prin prisma normei citate.

Totodată, instanța de judecată este în drept să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie în cazul în care sancțiunea normei Părții Speciale a Codului penal pentru infracțiunea respectivă prevede o asemenea pedeapsă, însă au fost constatate circumstanțe excepționale ale cauzei.

Prin urmare, nefiind stabilite careva circumstanțe excepționale care ar justifica neaplicarea pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport față de inculpat, prevederile art. 79 Cod penal sunt inaplicabile.

Astfel, o pedeapsă nonprivativă de libertate este echitabilă și va atinge scopul legii penale de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, fiindu-i acordată șansa de a-și corija conduita.

În același timp, prejudiciul moral în mărime de 50.000 lei, încasat de instanța de fond, este neproportional suferințelor cauzate părții vătămate și exagerat în raport cu circumstanțele stabilite, suma de 30.000 lei fiind una echitabilă pentru repararea prejudiciul moral cauzat părții vătămate.

Potrivit art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Sub aspectul dat, cererea acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 2416,12 lei din contul inculpatului este neîntemeiată, lipsind temeiuri de încasare a acestor cheltuieli din contul inculpatului, sarcina demonstrării vinovăției revenindu-i organului de urmărire penală.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că potrivit art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.

Or, suportarea cheltuielilor judiciare în cadrul unei cauze penale este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și judecării cauzei, iar cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi realizat.

Totodată, la stabilirea pedepsei, instanțele *de fond* și de apel nu au motivat oportunitatea aplicării față de condamnat a suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii, inclusiv în raport cu prescripțiile art. 90 alin. (1) Cod penal, nefiind stabilite circumstanțele cauzei și persoanei celui vinovat, care ar justifica concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită.

Astfel, instanța de apel, la stabilirea pedepsei a omis că infracțiunea s-a soldat cu provocarea vătămării grave a sănătății unei persoane, aceasta atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorul mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligație impusă fiecărui conducător de transport, care este un mijloc de pericol social sporit pentru sănătatea și viața, nu numai a însuși șoferului, dar și a altor participanți la trafic. Mai mult, *instanțele* nu au ținut cont de faptul că pietonul a fost tamponat în timp ce traversa carosabilul în raza indicatorului „trecerea pentru pietoni”, ceea ce sporește pericolul faptei comise, mai ales în contextul majorării numărului de infracțiuni de acest gen.

În drept, recursul este fondat pe temeiul din art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocatul Valentin Guțu, în care solicită casarea parțială a deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să nu-i fie aplicată pedeapsă complementară, iar suma prejudiciului moral să fie micșorată.

Recurentul a indicat că inculpatul i-a acordat ajutor financiar părții vătămate în sumă de 7000 lei, în perioada internării acestuia în spital.

În același timp, la stabilirea pedepsei, instanța nu s-a expus asupra faptului că victima, fiind în stare de ebrietate, a încălcat prevederile pct. 114 alin. (1) al Regulamentului circulației rutiere, care prevede că pietonii trebuie să traverseze drumul numai pe trecerile semnalizate.

Mai mult, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante, și anume: repararea benevolă a prejudiciului material, recunoașterea vinovăției, ilegalitatea acțiunilor victimei care au provocat infracțiunea.

Mărimea prejudiciului moral încasat, în sumă de 30.000 lei, este exagerată, la stabilirea căreia a fost omisă vinovăția părții vătămate.

În drept, recursul este fondat pe temeiul din art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală – instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare nominalizate pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu respectivele circumstanțe invocate în recursul ordinar al procurorului (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a deciziei contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct. 2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămarilor integrității corporale, în cazurile când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, cheltuielile pentru efectuarea expertizei medico-legale a părții vătămate, expertizei auto-tehnice și pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, urmează a fi făcute din contul mijloacelor bugetului de stat, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelul acuzării în aspectul vizat.

Pe lângă aceasta, instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, just și argumentat a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Totodată, potrivit art. 90 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicate

inculpatului dacă, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să o execute, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, iar instanța de apel a reținut asemenea împrejurări – inculpatul a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, este la prima sa abatere de la legea penală, infracțiunea a fost comisă din imprudență, a reparat parțial prejudiciul cauzat părții vătămate, se caracterizează pozitiv, este decorat cu ordinul „Ștefan cel Mare”, este veteran al Ministerului Afacerilor Interne, este în etate, just concluzionând că corectarea și reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, pentru o perioadă de probațiune (pct. 4. din decizie).

Conform art. 264 alin (3) lit. a) Cod penal, persoana care a comis încălcarea regulilor de securitate a circulației, ce a cauzat din imprudență o vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății, este pasibilă de pedeapsă penală sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, *cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de până la 4 ani*, aplicarea pedepsei complementare față de inculpat fiind obligatorie de fapt și de drept, având în vedere necesitatea atingerii scopului pedepsei penale privind corectarea și reeducarea acestuia, dar și neadmiterea de încălcări pe viitor.

Prin urmare, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (pct. 4. din decizie).

Pe lângă aceasta, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea prejudiciului moral cauzat părții vătămate.

Or, conform art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, ***instanța de judecată ia în considerare*** suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. Odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. ***Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată*** în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. ***Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată***, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În același timp, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. și 5.1. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, cât și în latura civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2), instanța de judecată *poate* obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța *poate* elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în

urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare și a pedepsei penale, în latura civilă, în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea și apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursurile ordinare, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în aceste recursuri au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4 – 5.1. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că decizia contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce recursurile de pe rol sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, și de avocatul Valentin Guțu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2017, în privința inculpatului Crupin Serghei XXXXXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 noiembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Iurie Diaconu

Liliana Catan